

Titulació	Tipus	Curs
4313816 Biblioteca Escolar i Promoció de la Lectura	OB	0

Professor/a de contacte

Nom: Mònica Baró Llambias

Correu electrònic: Desconegut

Equip docent

(Extern) Júlia Baena juliabaena@ub.edu

(Extern) Maite Comalat comalat@ub.edu

(Extern) Mònica Baró baro@ub.edu

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits

Objectius

El mòdul té com a objectiu capacitar l'alumnat en les tècniques de gestió i organització de biblioteques escolars, a partir del coneixement del corpus teòric i l'anàlisi d'entorn.

Resultats d'aprenentatge

1. CA01 (Competència) Programar projectes de biblioteca i programes per a l'adquisició de la competència mediàtica i informacional tenint en compte l'adequació al context, l'enfocament teòric, la planificació necessària, el disseny metodològic i l'estratègia d'avaluació en entorns específics des d'una perspectiva multidisciplinària.
2. KA01 (Coneixement) Identificar la biblioteca escolar com a espai fonamental de suport a l'aprenentatge escolar, al foment de la lectura i al desenvolupament de la competència informacional.

3. KA02 (Coneixement) Reconèixer les funcions de la biblioteca escolar que són imprescindibles en la professió de bibliotecari/ària, que inclouen el suport a la docència, les tasques de gestió dels recursos (desenvolupament de la col·lecció i pressupost de la biblioteca, recursos humans disponibles), la planificació de l'oferta de serveis i l'organització dels espais.
4. KA03 (Coneixement) Identificar necessitats en relació amb la lectura i l'ús de la informació (alfabetització informacional) per part de l'alumnat, per nivells d'aprenentatge, en el marc del disseny de programes específics que assegurin aquestes competències en el context escolar.
5. SA01 (Habilitat) Aplicar processos d'adquisició, catalogació, classificació i organització dels recursos impresos i electrònics de la biblioteca, així com estratègies d'avaluació i millora que respectin els objectius de desenvolupament sostenible.
6. SA02 (Habilitat) Gestionar la col·lecció i els recursos tenint en compte tant una política de col·lecció com criteris d'obsolescència dels recursos documentals de la biblioteca, així com gestionar els serveis que s'ofereixen mitjançant les eines tecnològiques més usuals.
7. SA03 (Habilitat) Proposar llibres i recursos de ficció i no-ficció, impresos o electrònics, adequats als diferents tipus de destinataris, aplicant-hi les directrius de la política de col·lecció de la biblioteca del centre educatiu.
8. SA04 (Habilitat) Garantir les responsabilitats socials d'inclusió i universalitat en l'aplicació dels seus coneixements i judicis al desenvolupament de projectes de foment de la lectura, considerant la biblioteca escolar com un instrument de democratització del coneixement que garanteix l'equitat en contextos socioculturals complexos.

Continguts

1. La biblioteca en els centres educatius
 - 1.1. Concepte de biblioteca escolar i de CRA
 - 1.2. Funcions i objectius de la biblioteca.
 - 1.3. Legislació, normativa i directrius sobre biblioteques escolars
 - 1.4. Situació actual a Catalunya i a Espanya
 - 1.5. Concepte de xarxa i serveis de suport. Programes de biblioteques escolars. Biblioteca escolar i biblioteca pública
 - 1.6. Recursos informatius sobre biblioteques escolars: fonts d'informació i entitats de referència
2. Gestió i planificació de la biblioteca
 - 2.1. Els usuaris de la biblioteca escolar: anàlisi de necessitats
 - 2.2. El projecte de biblioteca com a eina de planificació.
 - 2.3. Els recursos humans: perfil del bibliotecari escolar. Equip de biblioteca
 - 2.4. Els recursos econòmics: pressupost
 - 2.5. Els recursos materials: organització dels espais i infraestructures
 - 2.6. Organització i instal·lació del fons
3. Gestió de la col·lecció
 - 3.1. El fons de la biblioteca. Política de col·lecció. La biblioteca digital
 - 3.2. Avaluació d'obres de ficció per a infants i joves

- 3.3. Avaluació d'obres d'informació impreses
- 3.4. Avaluació de recursos electrònics
- 4. Gestió dels serveis
 - 4.1. Serveis per a l'alumnat i per al professorat
 - 4.2. Serveis presencials i virtuals
 - 4.3. Organització i difusió dels serveis
- 5. Biblioteca i currículum
 - 5.1. Biblioteca escolar i Pla de lectura
 - 5.2. Les competències en l'ús de la biblioteca i la informació
 - 5.3. El programa de formació de la biblioteca escolar
 - 5.4. Promoció de la lectura i biblioteca escolar
- 6. L'avaluació a la biblioteca
 - 6.1. Avaluació de recursos i serveis de la biblioteca
 - 6.2. Avaluació del projecte de biblioteca

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	18	0,72	KA01, KA02, SA04, KA01
Pràctiques d'aula	8	0,32	CA01, KA03, SA01, SA02, SA03, CA01
Visites a diverses biblioteques escolars i anàlisi dels casos	10	0,4	KA01, KA02, KA01
Tipus: Supervisades			
Anàlisi i valoració de dades proporcionades per estudis sobre biblioteques escolars	2	0,08	KA01, KA02, KA01
Anàlisi i valoració de les editorials i de la producció de llibres per a infants i joves	2	0,08	SA02, SA03, SA02
Aportacions al fòrum virtual sobre aspectes diversos	2	0,08	KA01, SA02, SA03, KA01
Disseny d'un programa i d'una activitat de formació d'usuaris	5	0,2	CA01, SA04, CA01
Elaboració d'un informe comparatiu sobre bones pràctiques en biblioteques escolars	2	0,08	KA01, SA02, KA01
Treballs en grup	2	0,08	CA01, KA01, KA03, SA01, SA04, CA01

Tipus: Autònomes

Lectures	39	1,56	KA01, KA02, SA02, SA03, SA04, KA01
----------	----	------	------------------------------------

L'activitat formativa es desenvoluparà a partir de les dinàmiques següents:

- Classes magistrals/expositives per part del professor
- Lectura d'articles i fonts documentals
- Anàlisi i discussió en fòrums virtuals d'articles i fonts documentals
- Pràctiques d'aula: resolució de problemes / casos / exercicis.
- Elaboració de treballs de diferents aspectes de gestió de la biblioteca
- Tutories i seguiment de les activitats en línia.
- Visites a biblioteques
- Xerrades de professionals

Les visites es faran a biblioteques escolars i públiques. Són d'assistència obligatòria, com la resta de sessions.

Les sortides consistiran en visites a biblioteques escolars i públiques. Són d'assistència obligatòria, com la resta de sessions.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats i bones pràctiques de biblioteca escolar. Aportació al fòrum. Tasca individual	10%	15	0,6	KA01, SA02
Detecció de necessitats de diferents tipologies d'usuaris de la biblioteca escolar. Treball escrit. Treball individual	20%	30	1,2	KA03, SA04
Disseny d'un programa i diferents activitats de formació d'usuaris. Treball escrit. Projecte en grup	25%	30	1,2	CA01, SA04
El concepte de biblioteca escolar a partir de les dades estadístiques a Catalunya. Comentari a classe. Tasca individual	10%	15	0,6	KA01, KA02
Planificar recursos i serveis d'una biblioteca escolar sobre un plànol. Exercici escrit. Treball en grup	10%	15	0,6	KA01, SA01
Selecció d'un llibre de coneixements i comentari del seu valor en el context d'una col·lecció determinada. Aportació al fòrum. Tasca individual	10%	15	0,6	SA03
Valoració de les visites realitzades. Comentari a classe. Tasca individual	15%	15	0,6	KA01, KA02

AVALUACIÓ CONTINUADA

L'avaluació es basarà en :

1. Un treball de detecció de necessitats de diferents tipologies d'usuaris de la biblioteca (20% de la nota final). Treball escrit, individual, a lliurar a meitat del mòdul.
2. Una proposta de disseny d'un programa de formació (25% de la nota final). Treball escrit, en grup, a lliurar a final del mòdul.
3. Una selecció d'activitats i bones pràctiques de biblioteca escolar (10%) Presentació al fòrum, individual, a lliurar a l'inici del mòdul.
4. El concepte de biblioteca escolar i les funcions del bibliotecari (10%). Comentari a classe, a inici del mòdul
5. Planificar recursos i serveis d'una biblioteca escolar sobre una planta (10%). Exercici escrit, a lliurar a meitat del mòdul
6. Selecció d'un llibre de coneixements i comentari del seu valor en el context d'una col·lecció determinada (10%). Aportació al fòrum, a final del mòdul
7. Valoració de les visites realitzades (15%) Comentari a classe, a final del mòdul

Condicions d'avaluació:

- Es valorarà la participació en les activitats que es realitzin a classe. Els treballs en grup incorporaran un apartat que reculli l'activitat individual de cada participant.
- Els docents faran una devolució de les activitats d'avaluació en un període no superior a 20 dies hàbils del calendari acadèmic.
- La nota final serà el promig ponderat de les activitats previstes. Les activitats no lliurades tindran la qualificació de 0.
- L'alumnat que no lliuri les activitats d'avaluació o que el percentatge de lliurament no superi el 20% constarà com a NO avaluable.
- L'assistència a classe és obligatòria. Per poder obtenir una avaluació final positiva l'estudiant haurà d'haver assistit a un mínim d'un 80% de les classes.
- Només es poden reavaluar els treballs 1, 2 i 6 dels descrits anteriorment. El lliurament dels treballs reavaluats es realitzarà al finalitzar el mòdul.
- No es preveuen condicions específiques d'avaluació per a casos particulars. En tot cas, si ni n'ha algun, es considerarà en la comissió de coordinació.

AVALUACIÓ ÚNICA

En el cas d'optar per a l'avaluació única, les evidències que s'avaluaran seran les següents:

1. Un treball final de caràcter teoricopràctic sobre la biblioteca escolar com a centre de recursos per a l'aprenentatge (40 % de la nota final).
2. Un treball de detecció de necessitats de diferents tipologies d'usuaris de la biblioteca escolar (20 % de la nota final)
3. Una entrevista personal que permeti evidenciar l'assoliment dels objectius de l'assignatura (40%)

Cap d'aquestes entregues rebrà avaluació formativa perquè optar a l'avaluació única implica una renúncia a l'avaluació continuada. En cap cas està previst un sistema de recuperació dels continguts no assolits.

Bibliografia

Baró, Mònica; Teresa Mañà; Inmaculada Velloso (2001). *Bibliotecas escolares, ¿para qué?* Madrid: Anaya.

Baró, Mònica; Guillem Fargas. Les biblioteques escolars a Catalunya. Evolució a partir de les dades (2010-2015). *Item. Revista de biblioteconomia i documentació*, 69, (juliol-desembre del 2020)

Biblioteca escolar 2.0. [document en línia]. (2013). Barcelona: Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. Disponible a: <https://sites.google.com/a/xtec.cat/biblioteca-escolar-2-0/home> [Consulta: 10/06/2022]

Bibliotecas escolares "entre comillas": estudio de casos: buenas prácticas en la integración de la biblioteca en los centros educativos (2010.) Madrid: Ministerio de Educación; Fundación Germán Sánchez Ruipérez.

Bibliotecas escolares ¿entre interrogantes?: herramienta de autoevaluación: preguntas e indicadores para mejorar la biblioteca (2011). Madrid: Ministerio de Educación; Fundación Germán Sánchez Ruipérez.

Directrius IFLA/Unesco per a la biblioteca escolar (2018). 2a ed. revisada. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació. Departament de Cultura; Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya. Disponible a: <
<https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/school-libraries-resource-centers/publications/school-libr>
>[Consulta: 10/06/2022]

Directrius i estàndards per a les biblioteques dels centres educatius de Catalunya (2013). Generalitat de Catalunya, Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya. Disponible a: <
https://cobdc.org/wp-content/uploads/biblio_centres.pdf> [Consulta: 10/06/2022]

Durban Roca, Glòria. (2010). *La biblioteca escolar, hoy: un recurso estratégico para el centro.* Barcelona: Graó.

García Guerrero, José. (dir). (2013). *Nuevas dinámicas para la biblioteca escolar en la Sociedad en red.* Sevilla: Dirección General de Innovación Educativa y Formación del Profesorado. Disponible a: <
<https://www.juntadeandalucia.es/educacion/portals/ishare-servlet/content/9fa75a4e-170d-439e-bfa7-ba9bf22366>
[Consulta: 10/06/2022]

Grupo de Trabajo de Alfabetización Informacional (GTALFIN) (2016). *Integración de las competencias ALFIN/AMI en el sistema educativo: referencias, contexto y propuestas.* Madrid: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte. Disponible a: <
http://www.ccbiblio.es/wp-content/uploads/Integracion_competencias_ALFIN-AMI_-sistema_educativo.pdf>
[Consulta: 10/06/2022]

Grupo Estratégico para el estudio de prospectiva sobre la biblioteca entorno Informacional y social. (2013). *Prospectiva 2020: Las diez áreas que más van a cambiar en nuestras bibliotecas en los próximos años.* Madrid: Consejo de Cooperación Bibliotecaria. Disponible a: <
http://travesia.mcu.es/portaln/b/jspui/bitstream/10421/7460/1/Estudio_prospectiva_2020.pdf>[Consulta: 10/06/2022] [Balance y proyección del Informe Prospectiva 2020: las diez áreas que más van a cambiaren nuestras bibliotecas](#)

Herring, J. E. *Improving student's web use and information literacy: aguide for teachers and teacher librarians* (2011) London: Facet.

La biblioteca-mediateca: infantil i primària: proposta de treball. (2007). Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat..

La biblioteca-mediateca: secundària: proposta de treball. (2007). Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat.

Les biblioteques als centres educatius de secundària. (2016). Barcelona: Programa Biblioteca escolar Puntedu. Departament d'Ensenyament, .

Marchesi, Álvaro; Inés Miret.(dir.) (2005). *Las bibliotecas escolares en España: análisis y recomendaciones.* Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, "Parte III, Estudio de campo de las bibliotecas escolares en España".

Markless, S. (ed.) (2009). *The innovative school librarian: thinking outside the box.* London: Facet.

Marco de Referencia para las Bibliotecas Escolares (2011) Madrid: Ministerio de Educación (Comisión Técnica de Bibliotecas Escolares). Disponible a: <
<https://sede.educacion.gob.es/publiventa/marco-de-referencia-para-las-bibliotecas-escolares/educacion-bibliotec>
[Consulta: 10/06/2022]

Marquardt, Luisa; Oberg, D. (eds.) (2011). *Global perspectives on school libraries: projects and practices*. Berlin ; New York: De Gruyter Saur.

Miret, Inés. (dir.) (2013). *Las bibliotecas escolares en España. Dinámicas 2005-2011*. Madrid: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, Fundación Germán Sánchez Ruipérez. Disponible a: <
<http://www.lecturalab.org/uploads/website/docs/4382-1-BE%20estudio.pdf>> [Consulta: 10/06/2022]

Miret, Inés, Mònica Baró. Bibliotecas escolares a pie de página. *La lectura en España: Informe 2017*. Madrid, Federación de Gremios de Editores de España, 2017. Disponible a: <
http://www.fge.es/lalectura/docs/Miret_y_Baró_127-138.pdf> [Consulta: 10/06/2022]

Nájera Trujillo, C. G. (2008) *...Pero no imposible: bitácora de la transformación de una biblioteca escolar y su entorno*. México; Barcelona: Océano Travesía.

Novoa, Cristina. 4 reptes per a la biblioteca escolar 2020: ens sobre els motius. *Item. Revista de biblioteconomia i documentació*, 69, (juliol-desembre del 2020)

Wolf, M.A., Jones, R., Gilbert, D. (2014). *Leading In and Beyond the Library. Alliance for Excellent Education*. Disponible a: <
<http://all4ed.org/wp-content/uploads/2014/01/BeyondTheLibrary.pdf>> [Consulta: 10/06/2022]

Programari

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TEm) Teoria (màster)	1	Català	primer quadrimestre	tarda